ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 23.04.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

123

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí

z 20. apríla 1990,

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, vyhláška č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch a vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov a organizácií a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí podľa § 177 ods. 1 až 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov a podľa § 2 ods. 3, § 9, 51 a 63 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 110/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov, ustanovuje:

Čl. I

Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

   „(3) Za zamestnanie sa považuje aj príprava na vstup do náboženského rádu (tzv. noviciát), najviac však doba dvoch rokov; za mesačný hrubý zárobok sa pritom považuje fiktívny zárobok.“.

2. § 3 znie:

„§ 3
K § 8 ods. 1 zákona

Ako zamestnanie sa hodnotí dôchodkové poistenie jednotlivo hospodáriaceho roľníka, spolupracujúceho člena jeho rodiny a inej osoby samostatne hospodáriacej po 30. septembri 1948 do 30. apríla 1990. Podmienkou pritom je zaplatenie poistného; ak sa za toto obdobie vymeriava poistné po 30. apríli 1990, vymerá sa vo výške 50 Kčs mesačne. Zaplatenie poistného sa však nevyžaduje, ak ide o činnosť manželky jednotlivo hospodáriaceho roľníka pred 1. januárom 1969. Na dobu, za ktorú nebolo zaplatené poistné, do dňa, od ktorého sa priznáva alebo zvyšuje dôchodok, sa prihliadne ako na dobu zamestnania až odo dňa zaplatenia poistného.“.

3. § 6 znie:

„§ 6

(1) Dobou nezamestnanosti je doba, po ktorú bol občan vedený v evidencii príslušného štátneho orgánu ako uchádzač o zamestnanie.

(2) Dobou nezamestnanosti je aj doba pred 9. májom 1945, po ktorú občan nebol alebo nemohol byť zamestnaný v čase neslobody z dôvodu politického, národnostného alebo rasového útlaku, a doba výluk, štrajkov a perzekúcie pre činnosť v robotníckom hnutí.

(3) Doba, po ktorú bol občan vedený v evidencii ako uchádzač o zamestnanie, sa preukazuje potvrdením príslušného štátneho orgánu, ktorý občana viedol v tejto evidencii.“.

4. § 10 včítane nadpisu znie:

„§ 10
Započet doby zamestnania v cudzine

K § 11 písm. b) zákona

(1) Poistné sa platí na základe prihlášky na účet príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia. Poistné sa platí najskôr za dobu po 30. apríli 1990.

(2) Platenie poistného sa ukončuje na základe odhlášky.

(3) Poistné sa platí za celý kalendárny mesiac. Pokiaľ sa občan s príslušným orgánom nedohodne inak, platí sa vopred a v mesačných splátkach.

(4) Ustanovenia § 63 ods. 5, § 64 ods. 4, § 65 a § 72 ods. 1 a 4 platia tu obdobne.“.

5. V § 11 ods. 1 písm. d) sa vypúšťajú slová „prvej a druhej hlave“.
6. V poznámke pod čiarou č. 21 sa na konci pripájajú tieto slová: „Vyhláška Úradu pre vynálezy a objavy č. 29/1986 Zb. o plánovaní tematických úloh.“.
7. V § 11 ods. 2 písm. d) sa za slovo „úraz“ vkladajú slová „(choroba z povolania)“.
8. V § 11 ods. 5 sa za slová „ktorý bol“ vkladajú slová „pred 1. májom 1990“.
9. V § 11 ods. 6 sa za slová „§ 63 ods. 4 zákona“ vkladajú tieto slová: „alebo občana vykonávajúceho civilnú službu (§ 56a)“.
10. V § 13 sa za slová „28 rokov“ vkladajú tieto slová: „alebo podľa § 34 a 38 zákona alebo § 56a“.
11. V § 16 sa vypúšťa odsek 2 a zrušuje sa označenie odseku 1.
12. V § 19 sa v odseku 1 vypúšťa druhá veta.
13. V § 19 sa v odseku 2 vypúšťajú slová „a príjmy občana poskytujúceho vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru“.
14. § 19 sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Ak ide o samostatne zárobkovo činné osoby, skúma sa splnenie podmienky podstatného poklesu zárobku zo zárobku dosiahnutého za predchádzajúci kalendárny rok. Za zárobok sa na tieto účely považuje vymeriavací základ (§ 65).“.

15. V § 23 ods. 1 druhá veta znie: „Ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu, považuje sa za príjem z jej činnosti vymeriavací základ (§ 65).“.
16. V § 23 ods. 2 tretia veta znie: „Ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu, skráti sa dôchodok vždy po uplynutí kalendárneho roka.“.
17. V § 35 ods. 2 sa slová „vo výške 40 %“ nahrádzajú slovami „vo výške 50 %“.

18. § 35 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ak sa podľa predchádzajúcich odsekov vypláca časť dôchodku, vypláca sa vždy vo výške najmenej jednej polovice dôchodku, a to celkom pre všetkých oprávnených.“.

19. V § 37 ods. 3 sa v druhej vete vypúšťajú slová „s výnimkou zariadení pre zrakovo postihnutých, ak ide o dieťa úplne nevidomé vo veku do 14 rokov“.

20. V § 40 ods. 1 sa vypúšťa druhá veta.

21. § 42 ods. 2 znie:

„(2) Hrubými zárobkami sú aj zárobky za kalendárne mesiace, v ktorých občan činný na základe dohody o pracovnej činnosti nebol nemocensky zabezpečený len preto, že jeho príjem nedosiahol 400 Kčs mesačne.“.

22. § 44 ods. 1 znie:

„(1) Za expertov v zahraničí sa považujú česko-slovenskí občania, ktorí v rámci medzinárodnej spolupráce vykonávajú v cudzine pre zahraničných zamestnávateľov činnosť sprostredkovanú príslušným česko-slovenským štátnym orgánom alebo oprávnenou česko-slovenskou organizáciou, pokiaľ títo občania uhrádzajú pravidelný príspevok podľa osobitných predpisov.“.

23. V § 45 sa vypúšťa ustanovenie písmena c); doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).

24. Za § 56 sa vkladá nový § 56a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 56a
Občania vykonávajúci civilnú službu

(1) Za zamestnanie sa považuje doba výkonu civilnej služby.[70]) Pre zisťovanie priemerného mesačného zárobku sa však táto doba posudzuje ako náhradná doba.

(2) Úraz utrpený pri výkone činnosti vykonávanej v rámci civilnej služby podľa pokynov organizácie alebo v priamej súvislosti s takým výkonom sa považuje za pracovný úraz; ustanovenie § 19 ods. 2 zákona platí obdobne.

(3) Doba výkonu civilnej služby sa preukazuje potvrdením národného výboru, ktorý vydal povolávací rozkaz nastúpiť civilnú službu. Organizácia, v ktorej sa vykonáva civilná služba, je povinná viesť potrebnú evidenciu a poskytnúť tomuto národnému výboru potrebné podklady.“.

25. V § 58 ods. 1 sa vypúšťajú slová „najskôr však dňom 1. januára 1953“.

26. V § 59 ods. 1 písm. i) sa slová „v pionierskych táboroch“ nahrádzajú slovami „v táboroch pre deti“.

27. „Druhá časť znie:

„DRUHÁ ČASŤ
SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÝCH OSÔB

K § 1 ods. 8, § 2 ods. 1 písm. c), § 6 ods. 1 písm. f), § 8 ods. 1 písm. g), § 145a a 145b zákona

Prvý diel
Všeobecné ustanovenia

§ 61
Osobný rozsah

(1) Za samostatne zárobkovo činné osoby sa na účely nemocenského a dôchodkového zabezpečenia považujú

a) osoby prevádzkujúce podnikateľskú činnosť podľa zákona o súkromnom podnikaní občanov[71]) a ďalšie osoby prevádzkujúce samostatnú zárobkovú činnosť vo vlastnej réžii a na vlastnú ťarchu podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov,

b) osoby vykonávajúce umeleckú alebo inú tvorivú činnosť na základe zákona o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon)[72]) mimo pracovnoprávnych a obdobných vzťahov, pokiaľ túto činnosť podľa svojho vyhlásenia chcú vykonávať sústavne,

c) samostatne hospodáriaci roľníci, ktorí obhospodarujú poľnohospodársku pôdu a sú osobne zárobkovo činní na vlastnú ťarchu, alebo

d) športovci, ktorí športovú činnosť vykonávajú podľa svojho vyhlásenia zárobkovo ako svoje povolanie, ale nie v pracovnoprávnom alebo obdobnom vzťahu.

(2) Za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu sú na nemocenskom a dôchodkovom zabezpečení samostatne zárobkovo činných osôb

a) uvedených v odseku 1 písm. a) a b) zúčastnení aj manželia týchto osôb, pokiaľ sa podieľajú na ich zárobkovej činnosti, alebo

b) uvedených v odseku 1 písm. c) zúčastnení, ak sa trvale zúčastňujú na zárobkovej činnosti samostatne hospodáriaceho roľníka, aj manželia, deti a súrodenci od skončenia povinnej školskej dochádzky, rodičia, svokor, svokra, zať a nevesta, družka (druh) samostatne hospodáriaceho roľníka, ako aj manželka (manžel) tohto spolupracujúceho člena rodiny, ak nejde o pracovnoprávne vzťahy

(ďalej len „spolupracujúce osoby“).

Účasť na zabezpečení

§ 62

(1) Samostatne zárobkovo činné osoby sú v kalendárnom mesiaci zúčastnené na nemocenskom a dôchodkovom zabepečení, pokiaľ zaplatili za tento mesiac poistné.

(2) Zabezpečenie vzniká dňom, ktorý samostatne zárobkovo činná osoba uviedla na prihláške ako deň začatia činnosti, najskôr však dňom, od ktorého je oprávnená vykonávať svoju činnosť, a zaniká dňom, ktorý uviedla na odhláške, najneskôr však dňom zániku oprávnenia.

§ 63

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná podať do ôsmich dní od začatia tejto činnosti prihlášku na zabezpečenie a do ôsmich dní po skončení tejto činnosti podať odhlášku. Za spolupracujúce osoby podáva v týchto lehotách prihlášku a odhlášku samostatne zárobkovo činná osoba.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná podávať prihlášku na zabezpečenie, ak bude vykonávať činnosť tak malého rozsahu, že jej príjem nemá dosahovať 4800 Kčs ročne, alebo ak je už zúčastnená na nemocenskom a dôchodkovom zabezpečení z iného dôvodu, alebo ak poberá starobný alebo invalidný dôchodok.

(3) Osoby uvedené v odseku 2 sa môžu odhlásiť zo zabezpečenia kedykoľvek.

(4) Pokiaľ samostatne zárobkovo činná osoba preruší svoju činnosť z dôvodu výkonu vojenskej služby, starostlivosti o dieťa alebo z iných závažných dlhodobých dôvodôv, je na základe svojej žiadosti vyňatá z účasti na zabezpečení. V týchto prípadoch sa odhláška a pri opätovnom vzniku účasti na zabezpečení prihláška podáva v lehotách uvedených v odseku 1.

(5) Prihlášky a odhlášky sa podávajú na určených tlačivách príslušnému orgánu sociálneho zabezpečenia.

§ 64
Platenie poistného

(1) Poistné sa platí na účet príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia za celý kalendárny mesiac, a to do 20. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca. Príslušný orgán sociálneho zabezpečenia môže na žiadosť povoliť platenie poistného za dlhšie obdobie.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné za seba a poistné za spolupracujúce osoby. Poistné sa platí zaokrúhlené na celé koruny.

(3) Poistné sa platí po prvý raz za kalendárny mesiac, v ktorom zabezpečenie vzniklo, a to do ôsmich dní od začatia činnosti, a naposledy za kalendárny mesiac, v ktorom zabezpečenie zaniklo. Pokiaľ zabezpečenie vznikne po 20. dni v kalendárnom mesiaci, platí sa poistné na nasledujúci kalendárny mesiac v tej istej lehote.

(4) Dlžné poistné možno doplatiť. V tomto prípade musí byť vymeriavací základ rovnaký v celom období, za ktoré sa poistné dopláca.

§ 65
Vymeriavací základ

Sumu vymeriavacieho základu pre určenie výšky poistného určuje samostatne zárobkovo činná osoba, najviac však sumou 10 000 Kčs mesačne.

§ 66
Všeobecné podmienky poskytovania dávok

(1) Dávka patrí, ak sú splnené podmienky pre nárok na ňu a je zaplatené poistné za celú dobu trvania zabezpečenia, včítane doby, po ktorú sa majú vyplácať dávky nemocenského zabezpečenia, ak v tejto vyhláške nie je ustanovené inak.

(2) Ochranná lehota plynie, len ak je podaná odhláška zo zabezpečenia po skončení samostatnej zárobkovej činnosti.

(3) Poistné sa neplatí

a) pokiaľ nárok na dávku nemocenského zabezpečenia vznikol po zániku zabezpečenia buď v ochrannej lehote, alebo počas doby, po ktorú samostatne zárobkovo činná osoba poberá nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve, alebo

b) za dobu poberania dávky nemocenského zabezpečenia po zániku zabezpečenia, ak nárok na dávku vznikol v dobe predo dňom zániku oprávnenia vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť.

(4) Nároky na dávky sa uplatňujú na určených tlačivách.

Druhý diel
Nemocenské zabezpečenie

§ 67
Dávky

(1) Z nemocenského zabezpečenia sa poskytujú tieto dávky:

a) nemocenské,

b) peňažná pomoc v materstve,

c) podpora pri narodení dieťaťa,

d) prídavky na deti,

e) pohrebné,

f) kúpeľná starostlivosť.

(2) Podmienkou vzniku nároku na dávku a jej poskytovanie je, že za kalendárny mesiac, v ktorom nárok vznikol, bolo včas zaplatené poistné; doplatením dlžného poistného nárok na dávku nevzniká.

§ 68
Nemocenské

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba má nárok na nemocenské, ak je pre chorobu, úraz alebo po dobu kúpeľnej starostlivosti uznaná za dočasne neschopnú na výkon doterajšej samostatnej zárobkovej činnosti, pokiaľ túto činnosť po dobu tejto neschopnosti nevykonáva. To tiež platí, keď bola samostatne zárobkovo činnej osobe nariadená karanténa podľa predpisov o boji proti prenosným chorobám.

(2) Nemocenské patrí za kalendárne dni a určuje sa z priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, najviac však zo sumy 107 Kčs.

(3) Priemerná denná suma vymeriavacieho základu sa vypočíta tak, že sa súčet vymeriavacích základov v rozhodnom období delí počtom kalendárnych dní pripadajúcich na rozhodné obdobie. Rozhodným obdobím je predchádzajúci kalendárny rok, a ak netrvalo zabezpečenie po celý tento rok, časť tohto roka, najmenej však šesť kalendárnych mesiacov; v ostatných prípadoch je rozhodným obdobím posledných 12 kalendárnych mesiacov pred mesiacom, v ktorom nárok na nemocenské vznikol, a ak zabezpečenie trvalo kratšiu dobu, celá táto kratšia doba. Do rozhodného obdobia sa nezahŕňa kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na nemocenské; ak však spadá do rozhodného obdobia kalendárny mesiac, v ktorého priebehu nemocenské zabezpečenie vzniklo alebo zaniklo, zahŕňa sa do rozhodného obdobia celý tento mesiac.

(4) Nemocenské sa pre pracovný úraz alebo chorobu z povolania nezvyšuje.

§ 69
Peňažná pomoc v materstve

(1) Peňažná pomoc v materstve patrí odo dňa prerušenia doterajšej samostatnej zárobkovej činnosti, a to od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, najskôr však od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom.

(2) Ustanovenie § 68 ods. 2 a 3 tu platí obdobne.

§ 70
Prídavky na deti

Pre nárok na prídavky na deti sa podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby považujú za splnené, pokiaľ samostatne zárobkovo činná osoba je zúčastnená na zabezpečení podľa tejto časti.

§ 71
Spoločné ustanovenia

(1) Prídavky na deti, podpora pri narodení dieťaťa a pohrebné sa oprávnenému neposkytnú, pokiaľ mu patria obdobné dávky z nemocenského zabezpečenia podľa iných predpisov.

(2) Ak sa nemocenské poskytuje (§ 68) za tú istú dobu podľa iných predpisov, určí sa toto nemocenské najviac sumou, ktorá spolu s nemocenským poskytovaným podľa iných predpisov neprevýši za kalendárny deň sumu 75 Kčs, ak ide o prvé tri kalendárne dni neschopnosti, sumu 96 Kčs za štvrtý a každý deň neschopnosti a sumu 107 Kčs pri zvýšení pre aktívnu tuberkulózu. To platí obdobne aj pre poskytovanie peňažnej pomoci v materstve (§ 69).

Tretí diel
Dôchodkové zabezpečenie

§ 72

(1) Na činnosť samostatne zárobkovo činných osôb sa prihliadne ako na dobu zamestnania, ak sa zaplatilo poistné za celú dobu trvania zabezpečenia; ak sa poistné za túto dobu nezaplatilo do dňa, od ktorého sa priznáva alebo zvyšuje dôchodok, prihliadne sa na ňu ako na dobu zamestnania až odo dňa zaplatenia poistného.

(2) Za hrubý zárobok sa považuje vymeriavací náklad (§ 65).

(3) Pri výpočte priemerného mesačného zárobku z hrubých zárobkov podľa odseku 2 neplatí § 12 ods. 7.

(4) Invalidný a čiastočný invalidný dôchodok sa pre pracovný úraz alebo chorobu z povolania nezvyšuje.

(5) Pokiaľ sa na dôchodkovom zabezpečení zúčastňujú požívatelia starobných a vdovských dôchodkov, poskytujú sa im tieto dôchodky za podmienok ustanovených pre poskytovanie týchto dôchodkov v nariadení vlády Československej socialistickej republiky č. 142/1983 Sb. o poskytovaní dôchodkov niektorým pracujúcim dôchodcom s tým, že

podmienka dojednania zamestnania na určitý čas podľa § 2 a 3 tohto nariadenia sa považuje za splnenú.“.

28. § 73 až 106 sa včítane nadpisov vypúšťajú.

29. V § 108 ods. 4 sa slová „Pionierskej organizácie Socialistického zväzu mládeže, Revolučného odborového hnutia alebo iných“ nahrádzajú slovami „odborových orgánov alebo“.

30. § 112 ods. 2 sa dopĺňa ustanovením písmena e), ktoré znie:

„e) civilná služba.[70])“.

31. Za § 112 sa vkladá nový § 112a, ktorý znie:

„§ 112a
Zabezpečenie pri službe v ozbrojených silách

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba (§ 61 ods. 1 a 2) má nárok pri vojenskom cvičení a ďalších druhoch služby v ozbrojených silách Česko-slovenskej federatívnej republiky uvedených v § 112 ods. 2 na náhradu zárobku.

(2) Náhrada zárobku je za každý kalendárny deň vojenského cvičenia (inej služby)

a) 50 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu (§ 68 ods. 3), ak samostatne zárobkovo činná osoba nevyživuje žiadnu osobu,

b) 65 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, ak samostatne zárobkovo činná osoba vyživuje jednu osobu,

c) 90 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, ak samostatne zárobkovo činná osoba vyživuje dve osoby, a

d) 95 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, ak samostatne zárobkovo činná osoba vyživuje tri a viac osôb.

(3) Vyživovanými osobami sa rozumejú osoby, ktoré sa uznávajú za vyživované pri poskytovaní náhrady mzdy pri vojenskom cvičení pracovníkom v pracovnom pomere.[73])

(4) Náhradu zárobku poskytuje príslušný orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý vykonáva nemocenské a dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb. Za poskytnutie tejto dávky sa nevyžaduje úhrada podľa § 92 zákona.“.

32. V tretej časti štvrtá hlava znie:

„ŠTVRTÁ HLAVA
STAROSTLIVOSŤ O OBČANOV, KTORÍ POTREBUJÚ OSOBITNÚ POMOC

K § 90 ods. 1 zákona

§ 121a
Príspevok občanom, ktorým nemožno zabezpečiť zamestnanie

(1) Občanom, ktorým národný výbor nemôže zabezpečiť vhodné zamestnanie a ktorým nemožno poskytovať hmotné zabezpečenie podľa osobitných predpisov o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do zamestnania[74]) a ktorých životné potreby nezabezpečujú príjmy zo zárobkovej činnosti alebo iné príjmy, poskytujú príslušné štátne orgány pri splnení podmienky sociálnej odkázanosti peňažné dávky, a to až do súm uvedených v § 140, ktoré sa považujú za potrebné na zabezpečenie výživy a ostatných osobných potrieb a úhrady nákladov na domácnosť.

(2) Na úhradu mimoriadnych potrebných výdavkov sa môže poskytnúť jednorazová peňažná dávka až do výšky 1000,– Kčs.

(3) V odôvodnených prípadoch sa môže poskytnúť namiesto peňažných dávok podľa odsekov 1 a 2 vecné plnenie, a to najviac v uvedených sumách.

(4) Za poskytnutie dávok občanom uvedeným v odseku 1 sa nevyžaduje úhrada podľa § 92 zákona.“.

Doterajšia štvrtá až šiesta hlava sa označujú ako piata až siedma hlava.

33. V § 122 ods. 4 v druhej vete sa slová „úmerne k výške ich priemerného čistého mesačného príjmu“ nahrádzajú slovami „v pomere k sadzbám na nich pripadajúcim“ a ďalej sa pripája táto veta: „Suma takto upravenej úhrady sa zaokrúhľuje na celé koruny.“.

34. V § 139 ods. 1 písm. c) sa slová „do dvoch rokov“ nahrádzajú slovami „do troch rokov“.

35. V § 139 ods. 2 v písm.1) sa na konci pripájajú slová „a príspevok pred nástupom do zamestnania.[75]) “.

36. V § 139 ods. 5 písm. d) sa slová „jeho manžela (druha) a inej osoby, ktorá s občanom žije v spoločnej domácnosti a má k nemu vyživovaciu povinnosť“ nahrádzajú slovami „a jeho manžela (druha)“.

37. V § 145 sa doterajší text označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novým odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná pri uplatnení nároku na nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve oznámiť, že má nárok na tieto dávky aj podľa iných predpisov (§ 71 ods. 2).“.

38. V § 146 písm. c) sa slová „to platí tiež, pokiaľ ide o expertov v zahraničí“ nahrádzajú slovami „u expertov organizácia, ku ktorej je expert v pracovnom pomere, a v ostatných prípadoch sprostredkujúci orgán (organizácia)“.

39. § 146 písm. i) znie:

„i) u samostatne zárobkovo činných osôb príslušný orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý vykonáva ich zabezpečenie,“.

40. § 146 písm. l) a m) znejú:

„l) u občanov uvedených v § 2 ods. 3 príslušný náboženský poriadok,

m) u občanov vykonávajúcich civilnú službu národný výbor, ktorý vydal povolávací rozkaz nastúpiť civilnú službu,“.

41. § 146 písm. p) znie:

„p) u dlhodobo uvoľnených športovcov (§ 55) telovýchovná jednota, ktorá vypláca odmeny.“.

42. § 147 ods. 5 znie:

„(5) Ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu (spolupracujúcu osobu), vedie príslušný orgán sociálneho zabezpečenia v evidencii údaje uvedené v odseku 1 písm. a), b), g), h) a ďalej údaje o vyplácaných dávkach, o platbách poistného, o výške vymeriavacieho základu, o vzniku a zániku účasti na zabezpečení a rozhodnutí o registrácii (povolení výkonu činnosti), ak je vydané.“.

43. V § 147 sa vypúšťajú odseky 6 a 7 a odsek 8 sa označuje ako odsek 6.

44. V § 153 ods. 2 písm. a) sa vypúšťajú slová „ak nejde o umelca alebo o občana poskytujúceho služby“.

45. § 155 sa vypúšťa.

46. § 157 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Občan, ktorého zamestnávateľom je iný občan, ktorý nevykonáva nemocenské poistenie svojich zamestnancov ako závod, podáva žiadosť o dávku dôchodového zabezpečenia na príslušnom orgáne sociálneho zabezpečenia.“.

47. § 159 sa vypúšťa.

48. § 175 znie:

„§ 175

(1) V rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. októbrom 1988 sa hodnotí

a) pred 1. januárom 1980 doba zamestnania domáckych pracovníkov, opatrovateľov, občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a vedeckých a umeleckých ašpirantov,

b) pred 1. januárom 1969 činnosť, po ktorú členka jednotného roľníckého družstva pred vstupom do tohto družstva alebo pracovníčka ostatných organizácií s poľnohospodáskou alebo lesnou výrobou pred vstupom do tejto organizácie bola zúčastnená na zárobkovej činnosti svojho manžela, ktorý bol jednotlivo hospodáriacim roľníkom alebo spolupracujúcim členom jeho rodiny,

c) pred 9. májom 1945 doba zaradenia do pracovného útvaru podľa vládneho nariadenia č. 223/1938 Zb. a doba začlenenia v čase neslobody do osobitných útvarov zriadených na vojnové účely.

d) pred 9. májom 1945 doba služby v tzv. vládnom vojsku, doba služby vojakov z povolania v armáde tzv. slovenského štátu a doba služby tých príslušníkov polície a četníctva, ktorí boli prijatí do služieb v čase neslobody.

(2) V rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. májom 1990 sa hodnotí pred týmto dňom účasť na zabezpečení občanov poskytujúcich vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru a účasť na zabezpečení umelcov a vedeckých pracovníkov.“.

49. § 179 sa vypúšťa.

Čl. II

Vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky č. 155/1983 Zb., vyhlášky č. 79/1984 Zb., vyhlášky č. 135/1984 Zb., vyhlášky č. 59/1987 Zb. a vyhlášky č. 148/1988 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 sa dopĺňa ustanovením písmena k), ktoré znie:

„k) občanov vykonávajúcich civilnú službu (trinásty oddiel)“.

2. § 35 ods. 1 znie:

„(1) Za expertov v zahraničí sa považujú česko-slovenskí občania, ktorí v rámci medzinárodnej spolupráce vykonávajú v cudzine pre zahraničných zamestnávateľov činnosť sprostredkovanú príslušným štátnym orgánom alebo oprávnenou československou organizáciou, pokiaľ títo občania uhrádzajú pravidelný príspevok podľa osobitných predpisov.“.

3. V § 39 sa v prvej vete vypúšťajú slová „prípadne naposledy bol“ a druhá veta znie: „V ostatných prípadoch tieto povinnosti plní sprostredkujúci orgán (organizácia).“.

4. Za § 102 sa vkladá nový trinásty oddiel, ktorý včítane nadpisu znie:

„TRINÁSTY ODDIEL
OBČANIA VYKONÁVAJÚCI CIVILNÚ SLUŽBU

§ 102a
Okruh poistených

Na nemocenskom poistení sú zúčastnení občania vykonávajúci civilnú službu.[33])

§ 102b
Peňažné dávky nahrádzajúce mzdu

Peňažné dávky nahrádzajúce mzdu z nemocenského poistenia občanov vykonávajúcich civilnú službu nepatria. Ustanovenia § 62 vyhlášky č. 143/1965 Zb. platia pre týchto občanov obdobne.

§ 102c
Prídavky na deti

Podmienka pracovného úväzku a podmienka odpracovanej doby pre nárok na prídavky na deti sa považujú za splnené, pokiaľ je občan vykonávajúci civilnú službu poistený podľa tohto oddielu.

§ 102d

Povinnosti závodu (organizácie) vyplývajúce z predpisov o nemocenskom poistení zamestnancov plní pre občanov vykonávajúcich civilnú službu organizácia, v ktorej sa táto služba vykonáva.“.

Čl. III

Vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov, v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb., vyhlášky č. 6/1967 Zb. a vyhlášky č. 178/1968 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 znie:

„§ 5

(1) Závodom sa na účely nemocenského poistenia rozumie zamestnávateľ, ktorý má viac než 20 zamestnancov. Závodom sa rozumie aj zamestnávateľ, ktorý má menej zamestnancov, ak má útvar, v ktorom sa vedie evidencia miezd, alebo ak evidenciu miezd vedie pre neho iná organizácia.

(2) Zamestnávatelia neuvedení v odseku 1 sa na účely nemocenského poistenia považujú za malé závody.“.

2. V § 7 ods. 1 sa za slová „Závodný výbor“ vkladajú slová „odborové organizácie (ďalej len „závodný výbor“)“.

3. § 7 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Ak v závode nie je ustanovená odborová organizácia, ktorá má svoj výbor, plní jej úlohy pri vykonávaní poistenia okresná správa nemocenského poistenia príslušná podľa sídla závodu.“.

Čl. IV

(1) Poistenie jednotlivo hospodáriacich roľníkov spolupracujúcich členov ich rodín a iných osôb samostatne hospodáriacich podľa § 82 až 106 vyhlášky č. 149/1988 Zb. zaniká 30. aprílom 1990.

(2) Zabezpečenie umelcov a občanov poskytujúcich vecné plnenie a výkony na základe povolenia národného výboru podľa § 61 až 81 vyhlášky č. 149/1988 Zb. a zabezpečenie vedeckých pracovníkov podľa § 179 vyhlášky č. 149/1988 Zb. zaniká dňom 30. apríla 1990. Pokiaľ sú títo občania po 30. apríli 1990 zúčastnení na sociálnom zabezpečení ako samostatne zárobkovo činné osoby, považuje sa za ich príjem v období od 1. januára 1990 do 30. apríla 1990 príjem, ktorý zodpovedá priemernému mesačnému príjmu ustanovenému z vymeriavacích základov v období od 1. mája 1990 do 31. decembra 1990.

(3) Pre vznik zabezpečenia občanov uvedených v odsekoch 1 a 2 podľa čl. I bod 27 tejto vyhlášky treba podať novú prihlášku; toto zabezpečenie vzniká najskôr 1. májom 1990. Túto prihlášku treba podať a poistné zaplatiť do 31. decembra 1990; nároky na dávky na základe tejto prihlášky v období od 1. mája 1990 do 31. decembra 1990 sa posudzujú podľa tejto vyhlášky.

(4) Nemocenské a peňažná pomoc v materstve, ktoré sa poskytovali k 30. aprílu 1990 občanom uvedeným v odseku 2, sa poskytujú po tomto dni ďalej za podmienok a vo výške podľa predpisov platných pred 1. májom 1990, pokiaľ podmienky pre tieto dávky ďalej trvajú aj po 30. apríli 1990.

(5) Ak osoby uvedené v odseku 1 v dôsledku zníženia vekovej hranice pre odchod do starobného dôchodku túto hranicu už dosiahli pred 1. májom 1990, považuje sa za deň vzniku nároku na dôchodok najskôr 1. máj 1990. Ak tieto osoby splnili podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa predpisov platných pred 1. májom 1990, boli od vzniku nároku ďalej nepretržite poistené a nepoberali starobný dôchodok ani jeho časť, určí sa výška starobného dôchodku, pokiaľ je to pre ne výhodnejšie, podľa predpisov platných po 30. apríli 1990.

(6) Postup podľa čl. I bod 33 sa pre výpočet úhrady za pobyt detí umiestnených v ústavoch sociálnej starostlivosti pre mládež pred 1. májom 1990 použije len vtedy, ak sa po 30. apríli 1990 zmenia pomery občanov, od ktorých sa úhrada požaduje.

Čl. V
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Minister: Miller v. r.

70) Zákon č. 73/1990 Zb. o civilnej službe.

71) § 1 zákona č. 105/1990 Zb.

72) Zákon č. 35/1965 Zb.

73) § 27 ods. 2 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.

74) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 195/1989 Zb. o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do zamestnania.

75) § 23 vyhlášky č. 195/1989 Zb.

33) Zákon č. 73/1990 Zb. o civilnej službe.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.